

УДК 81'38:003.074(094.2) (043.2)

Карпович Т.Є.

Національний авіаційний університет, Київ

ДОКУМЕНТУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Зовнішньоекономічна діяльність – це діяльність суб'єктів господарської діяльності України та суб'єктів господарювання інших держав, яка будується на відносинах між ними, що відбувається як на території України, так і за її межами.

Для здійснення ефективної зовнішньоекономічної діяльності (далі – ЗЕД) необхідно знати, як вона документується. Документація ЗЕД утворює дві групи: документи щодо здійснення зовнішньоекономічних зв'язків; документи про утворення спільних підприємств. У свою чергу, кожен з цих двох видів включає в себе окремі види документів.

Розглянемо диференціацію першої документної групи. Сюди зараховують комерційні листи та їх різновиди – запити, пропозиції, відповіді на пропозицію та контракти.

Комерційні листи укладаються від імені юридичної особи при виконанні комерційних угод і вони мають правовий статус (юридичну силу). Під час створення цього виду документів обов'язковою є наявність реквізитів юридичних осіб сторін. Комерційне листування має три типи: запит – відповідь на запит; пропозиція (оферта) – відповідь на пропозицію; рекламація (претензія) – відповідь на рекламацію. З метою якісного виконання двобічного обміну документацією між сторонами, використовуються самі зазначені види комерційних листів.

Запит – це вид комерційного документа, наданий однією стороною іншій з метою отримання повної інформації про певні товари чи послуги.

Пропозиція або *оферта* – це різновид комерційного листа, в якому експортер виявляє бажання укласти угоду із зазначенням її конкретних умов. Інше тлумачення – пропозиція може надаватись (надсилатись) імпортеріві як відповідь на його запит або з ініціативи самого експортера.

Відповідь на пропозицію передбачає згоду покупця з усіма умовами і підтвердження прийняття пропозиції продавцеві (у цьому випадку зовнішньоекономічну угоду можна вважати укладеною). У такому разі покупцеві видається замовлення або укладається контракт між суб'єктами господарювання. Якщо ж покупець не згоден з умовами або його щось не влаштовує, він відхиляє пропозицію. Отже, угода вважається не укладеною.

За умови, якщо покупець не влаштовують певні пункти пропозиції (якість, кількість, ціна, строк постачання тощо), то між сторонами встановлюється довготривале листування, до досягнення погодження. І лише після виконання усіх юридичних процедур угода вважається укладеною.

Контракт – це різновид комерційної документації, який передбачає договірні умови на постачання товару (надання послуг, виконання робіт тощо), узгоджений і підписаний сторонами (імпортером та експортером).

Контракт укладається письмово за установленою формою, часто на відповідних спеціальних бланках із внесенням до них основної інформації. Рідше контракти можуть передаватись телексом, що значно спрощує процес укладання зовнішньоекономічних угод між сторонами. Але документування в такий спосіб можливо лише тоді, коли зовнішньоторговельні угоди є невеликими за обсягом.

Усі типи документів щодо здійснення зовнішньоекономічних зв'язків укладаються відповідно до міжнародних стандартів та згідно з мовними нормами сучасної української літературної мови (лексичних, граматичних, стилістичних).

*Науковий керівник: Стороженко Л.Г.,
канд. філол. наук, доцент*

УДК 81'38:003.074(094.2) (043.2)

Ніколаєва Д.С.

Національний авіаційний університет, Київ

ОФОРМЛЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ УГОД: ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ

Вагому роль в економічному житті будь-якої держави займає зовнішньоекономічна діяльність – необхідна складова сучасного світу, багатогранна і, безумовно, корисна. І як будь-яке діяння вона підлягає регулюванню, регламентованому документацією.

Основним видом ділових паперів зовнішньоекономічної діяльності є договір/контракт. Це матеріально опрацьована угода двох чи більше суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їхніх іноземних контрагентів, орієнтована на встановлення, зміну або припинення їхніх взаємних прав та обов'язків у зовнішньоекономічній діяльності.

Звичайно, важливе значення в оформленні зовнішньоекономічних угодах відіграє мова, як засіб міжнародних відносин та інструмент закріплення волевиявлення сторін. Зовнішньоекономічним контрактом, по суті, є домовленість, що впорядковує обов'язки і права між іноземним контрагентом та суб'єктом господарювання України.

Проблема вибору мови зовнішньоекономічного договору є досить складною через те, що його роз'яснення буде здійснюватися виходячи з особливостей мови, яка визначена в договорі основною.